1814. No. 35

LEEUWARDER COURANT.

MAANDAG, den 21 Februarij.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

VEREENIGDE NEDERLANDEN.

LEEUWARDEN, *den* 20 *Februarij.*

Schoon het officieel rapport van den veldslag, op den 3den dezer te Brienne geleverd, nog niet ingekomen is, beginnen bijzondere berigten reeds te spreken van eenen tweeden, nader bij Parys geleverd. In de Haagsche Courant leest men het navolgende:

„ Onder het sluiten dezes vernemen wij, uit brieven van Brussel, het navolgende: dat aldaar een gerucht liep, dat er een tweede veldslag onder de muren van Parys zoude geleverd zijn; dat de geheele fransche magt, ten getalle van 80,000 man, aldaar verzameld was, onder het opperbevel van *Napoleon* zelven; dan dat het grootste gedeelte dezer troepen de wapenen zouden hebben nedergelegd, onder het geroep van *vive Louis XVIII*; dat zij zich meester van den persoon van *Buonaparte* zouden gemaakt, en hem aan de bondgenooten overgeleverd hebben. Wij verwachten met ongeduld de bevestiging van deze allerbelangrijkste tijding te vernemen.

ZWOLLE, *den* 14 *Februarij.*

Sedert tien à twaalf dagen hebben wij hier weder onderscheiden doormarschen van verschillende korpsen troepen gehad, echter niet van zulk eene sterkte, als eenige dagen vroeger. Deze nu alhier gepasseerden bestonden voornamelijk uit 2 bataillons en 2 eskadrons pruissische landweer en vrijwillige pruissische jagers te paard. Alle zeer schoone en wel gekleede troepen.

Gepasseerden donderdag zijn alhier, uit Groningen, onder geleide van een detachement van 10 man der groninger schutterij, alle zeer fatzoenlijke burgers, binnen gekomen, de 11 Franschen, bij Delfzijl, op den 6den, dezer krijgsgevangen gemaakt, waaronder een officier; welke van hier verder over Utrecht naar Delft staan getransporteerd te worden.

Zaturdag middag hadden wij het genoegen, dat onze stedelijke schutterij, bestaande uit 6 kompagnien schutters en een gedeelte van het korps der vrijwillige burgers te paard, gezamenlijk op de Groote-Markt in de wapenen kwam en door onzen generaal, den heer baron *van Raesfelt* geinspecteerd werd, waarna dezelve eenige manoeuvres verrigtte, en vervolgens onder eene fraaije muzijk voorbij den generaal defileerde. De generaal en de menigte van aanschouwers waren ten uitersten voldaan over de schoone houding en de vordering in den wapenhandel van onze gewapende medeburgers.

ARNHEM, *den* 12 *Februarij.*

Bij besluit van den 29sten januarij, no. 56, heeft het aan Z. K. H. onzen geeerbiedigden Souverein, goedgunstig behaagd, voor de steden Arnhem, Zutphen en Doesburg, de aanzienlijke som van *f* 27,000 af te zonderen, ten einde de inwoners derzelven, daardoor in den zwaren last van inkwartiering te gemoet te komen.

Wij haasten ons, dit ter kennisse van onze lezeren te brengen, om hen hierin op nieuw te doen opmerken, de blijken van de belangstelling van onzen Vorst in het heil van Nederland, en van Hoogstdeszelfs liefde voor zijne onderdanen.

AMSTERDAM, *den* 13 *Februarij, des namiddags ten* 3 *ure.*

Wij vernemen, dat de vijandelijke bezetting van Naarden heden weder een uitval heeft gedaan naar de zijde van Muiden; dan, ten een uur in den achtermiddag, had hij nog niet kunnen doordringen tot aan Muider-Berg, alwaar de onzen met de artillerie stand hielden. Wij zien onophoudelijk troepen de Muiderpoort uitrukken, waarschijnlijk, om de onzen te versterken.

'S GRAVENHAGE, *den* 11 *Februarij.*

De Paus bevindt zich bij aanhoudendheid, als staatsgevangen, te Fontainebleau, dewijl hij nimmer in den afstand van het, hem bij het traktaat van Fulingo zoo plegtig toegekende romeinsche grondgebied van den Kerkelijken-Staat, en ook niet tot andere, voor de katholijke kerk nadeelige schikkingen van het fransche gouvernement, zijne toestemming heeft willen geven. Er heerscht dienvolgens in de kerkelijke gesteldheid van Frankrijk en Italie de grootste anarchie. Een groote twintig bisdommen zijn, wegens het achterblijven der confirmatie, nog onbezet. Het kollegie der kardinalen is verstrooid. Het grootste deel van derzelver medeleden leven, onder opzigt van de politie, in verscheidene fransche steden, gebrek lijdende aan de noodigste behoeften des levens. Het zwitsersche kanton Solothurn, alsmede die van Graauwbunderland en Wallis, waren de eersten, die zich bij de hooge geallieerden de zaak van Zijne Pausselijke Heiligheid aantrokken. Voor het overige schijnt de onafhankelijkheid van het geestelijk opperhoofd der kerk voor alle regenten, welke katholijke ingezetenen hebben, een onderwerp van het hoogste aanbelang te zijn, en de katholijke Nederlanden, de duitsche departementen van den linker-Rijnoever, benevens de talrijke katholijken in Holland, zien met ongeduld het oogenblik te gemoet, dat de vrede der kerk wederom zal herstellen.

Van den 13*den.*

Het kan voor alle zoodanige ingezetenen van de Vereenigde-Nederlanden, welke nabestaanden hebben, die in de fransche legers hebben gediend, niet anders dan aangenaam zijn te vernemen, dat Zijne Koninklijke Hoogheid, wiens vaderlijke zorg zich tot alle zijne onderdanen uitstrekt, de heeren luitenant-kolonels *Ditmers* en *Schmid* reeds voor eenigen tijd heeft afgezonden, de eerste naar Pruissen en Rusland, en de andere naar Bohemen, ten einde alle de krijgsgevangene hollandsche officieren en soldaten, die zich in de russische, pruissische en oostenrijksche staten hier en daar verspreid vinden, en begeeren zouden, tot den dienst van Zijne Koninklijke Hoogheid terug te keeren, bij een te brengen, en naar de Vereenigde-Nederlanden te doen optrekken.

GOES, *den 6 Februarij.*

Het geen wij hier verwachtteden [*zie onze Courant van gepasseerden woensdag*] is gister geschied; de Engelschen hebben met twee fregatten, twee brikken en twee andere vaartuigen (zijnde eene soort van kanonneerbooten, met een stuk gemonteerd, en geschikt, om door riemen bestuurd te worden), des voormiddags, omstreeks 11 uren, de passage voor Vlissingen geforceerd, en zijn die stad voorbij gezeild, zonder eenige schade van belang bekomen te hebben; zij waren reeds voor de stad, eer men het wist, en dus bijna buiten het vuur. Sommigen willen, dat zij met de fransche vlag van top zijn komen opzeilen; doch daar kan ik niet voor instaan; genoeg, dat het nu gebleken is, dat de passage niet ontoegankelijk is, zoo als de Franschen meenden.

Heden middag was een der brikken in het opzeilen naar Batz, zoo dat de communicatie van dat fort met Antwerpen nu weldra zal afgesneden zijn, en dan hebben wij hoop, dat het spoedig aan eene kapitulatie denken zal.

De Russen, waarvan ik in mijnen vorigen schreef, zijn nog dien avond ten 9 uren gedeeltelijk aangekomen, en alzoo nu op dit eiland tot ongeveer 900 man aangegroeid. Wij wachten er nu nog ruim 2000. Naar men verneemt, moeten de Engelschen op ons eiland geheel door de Russen vervangen worden, en hebben eerstgemelden eene andere bestemming, namelijk naar Noord-Amerika, gekregen. Het zou ons van de engelsche troepen, wier gedrag onder ons voorbeeldig geweest, en vooral van den braven schout-bij-nacht *Oven*, die al den tijd hier gekommandeerd heeft, zeer smerten, wanneer wij hem moesten zien vertrekken.

De generaal *Sweerds de Landas*, die herwaarts uit Holland is overgekomen, doch thans ziek is, zal vervolgens hier het kommando op zich nemen.

Gister moeten de geallieerden in Gend zijn binnen getrokken; vrijdag, den 4den, waren de Russen en Pruissen reeds te Dendermonde, en zetteden hunnen togt op Gend voort. Alles is in laatstgemelde stad in de beste order afgeloopen; er is geen Franschman vermoord; men heeft die alle vreedzaam laten aftrekken, en te gelijk, zoo als overal, de nationale garde georganiseerd, welke de rust bewaard heeft. Ook Brugge en geheel Vlaanderen, uitgenomen de zeeplaatsen, als Ostende, Nieuwpoort en de forten te Breskens, zijn door de Franschen verlaten. In het land van Hulst, dat mede geheel verlaten was, zijn echter, zonderling genoeg, vrijdag zich nog een paar honderd Franschen komen vertoonen, die nu werk zullen hebben, om door het land van Waas eene retraite op Antwerpen te zoeken.

Heden is hier het eerste bataillon van den landstorm, gekommandeerd wordende door den heer *Cornelis Beijaard*, geïnspecteerd; hetzelve was in de gepasseerde week georganiseerd.

Van den 11den.

De beide engelsche fregatten, die voorleden zaturdag de passage voor Vlissingen forceerden, liggen nog voor Borselen, en de 2 brikken met de kanonneerbooten voor Waarden, een paar uren beneden Batz. Men zegt, dat gemelde schepen op meer magt wachten, om dan gezamenlijk tegen Batz, enz., te ageren. Zeker is het, dat de loodsen naar de Roompot zijn, om nog vier engelsche schepen voorbij Vlissingen te brengen.

Wij hebben nog geen meerder Russen gekregen. Van de Engelschen is intusschen eenige weinige manschap ingescheept. De engelsche schout-bij-nacht *Oven* kommandeert hier nog.

Van de kanten van Hulst, Axel, enz., hebben wij hier eene deputatie gehad, om troepen te vragen: dan daaraan heeft niet kunnen voldaan worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

MECHELEN, *den 4 Februarij.*

Sedert den 2den dezer bevindt zich de generaal *von Borsell*, met zijn hoofdkwartier en met verscheiden regementen kavalerie en infanterie, alhier. Door gemelden generaal is aan de autoriteiten dezer stad aangekondigd, dat Z. K. H. de hertog van Saxe-Weimar belast was met het bestuur van België.

Door den maire dezer stad is eergister afgekondigd, dat elk ingezeten de bij hem ingekwartierde manschap op het minzaamste ontvangen moet, en dat de gegoeden aan ieder man verpligt zijn te geven, voor ontbijt en avondmaal, telkens eene soup of een half pond geboterd brood en een glaasje jenever, en voor middagmaal eene groente-soup, een half pond vleesch, een pond brood, eene pint bier en een glaasje jenever; terwijl de minvermogenden deze levensmiddelen uit het stads-magazijn kunnen komen afhalen. In geval de militairen iets meer mogten eischen, worden de ingezetenen verzocht, daarover direct te klagen aan den kommandant der plaats, of aan den officier van de hoofdwacht.

Voorts ziet hier het licht de navolgende proclamatie:

De generaal von Bulow, *opperbevelhebber van het derde pruissisch leger-korps, aan de ingezetenen van België.*

„ De Voorzienigheid heeft de regtvaardige zaak der verbonden Souvereinen en volken doen zegepralen. Wij hebben onze onafhankelijkheid veroverd; wij willen die door eenen billijken en vasten vrede verzekeren.

„ Het is te vergeefs, dat wij dien gemeend hadden, aan de boorden van den Rijn te verkrijgen; wij hebben denzelven moeten overtrekken, om uwen Keizer te noodzaken, u die weldaad toe te staan, welke gij zoo zeer verdiend had door alle de opofferingen, die gij voor hem gedaan hebt.

„ Te zwak, om thans zijne eigene onderdanen te kunnen beschermen, na derzelver bloed door zijne eerzucht met stroomen vergoten te hebben, sluit die vorst zich, vlugtende, binnen de muren van Parys op. Het verscheurend tooneel der rampen van Frankrijk, aan alle kanten te gelijk overvallen, tooneel, waarvan hij de eenige oorzaak is, na Europa met bloed bemorst te hebben, bekommert hem niet.

„ Heden nog denkt hij er niet aan, om Frankrijk te redden, maar om het te verwoesten. Hij vestigt het tooneel van den oorlog in uw land.

„ Ingezetenen van België! Ziet waartoe u eene blinde onderwerping onder de ijzeren roede van dat bloeddorstig opperhoofd gebragt heeft. Ziet de gevolgen der eerzucht van eenen man, dien de fortuin verheven heeft, maar dien de Voorzienigheid bezoekt. Ziet en eerbiedig de wegen dier Voorzienigheid; erkent hare nieuwe weldaden, en baant u den weg, om ze u te verzekeren. Een Korsikaan is niet geschikt, om Frankrijk te regeren.

„ Ik trek in België aan het hoofd van 40,000 man. Het zijn uwe broeders; zij beminnen, even gelijk gij, hun vaderland, hunne haardsteden, hunne vrouwen, hunne kinderen; zij hebben die verlaten, om een juk af te werpen, dat ondragelijk werd. Ontvangt ze wel, zij zullen niets meer vragen, dan het voedsel, dat zij noodig hebben. Zij zullen uwe vrouwen, uwe woningen, uwe eigendommen eerbiedigen, het kwaad vergetende, dat de Franschen hun gedaan hebben. Zij kor

men niet uit eenen geest van wraakzucht, zij komen niet uit veroverings-zucht, maar, zij komen uwe pogingen ondersteunen, indien de veerkracht uwer voorvaderen nog in u woont; zij komen ten kosten van hun bloed, indien het wezen moet, dien vrede koopen, welken uw opperhoofd ons, met verwaarloozing van het welzijn van Frankrijk zelve, weigert.

„ Zij brengen u de vrijheid terug, waarvan men u slechts den naam gelaten had; zij brengen u den godsdienst terug, die met afkeer deszelfs opperhoofd in de ketenen van den eersten zoon der kerk ziet. Die ontaarde zoon verdient niet meer aan uw hoofd te staan; hem verlatende, houdt hij op, gevaarlijk te zijn. Was hij dat ooit zonder u?

„ Komt, ingezetenen van België, volgt het voorbeeld uwer naburen na; komt u bij ons voegen; wij zullen tegen hem optrekken; wij zullen zamen de overblijfselen zijner legers overwinnen, en vrede en koophandel zullen aan uw vaderland, aan het onze, aan Europa, aan het wereldrond wedergegeven zijn."

SCHAFHAUSEN, *den 28 Januarij.*

Er zijn hier, onder oostenrijksche eskorte, verscheiden der voornaamste ingezetenen van Langres aangekomen, welke men, als gijzelaars, naar Oostenrijk voert. Tot dezen maatregel heeft aanleiding gegeven, dat de inwoners zich gewapenderhand verzet hebben tegen den intogt der geallieerde troepen binnen gemelde stad. Om hen daarvoor te straffen, was men op het punt, de de stad te plunderen en vervolgens in brand te steken; doch de prins *van Schwartzenberg* heeft deze straf verzacht, door het opleggen eener contributie, ter verzekering van welker opbrengst men gijzelaars heeft mede genomen. Eene soortgelijke contributie, ter somme van 100,000 francs, is, om dezelfde reden, door den generaal *Bubna* aan de stad Bourg-en-Bresse opgelegd.

GEBOORTE- EN STERF-BERIGTEN.

*** Heden beviel van eene welgeschapene dochter, D. CREMER, geliefde huisvrouw van
WORKUM, den 18 februarij 1814. H. COOPMANS.

*** Heden morgen overleed, zeer subiet, aan eene beroerte, onze waarde en tedergeliefde moeder, de juffrouw YDA EIDSMA, wed. wijlen den heer en mr. W. VAN LOON, in den ouderdom van circa 69 jaren.
Dit tot bekendmaking aan familie en bekenden.
SNEEK, den 16 februarij 1814. J. VAN LOON, *mede uit naam van mijne zusters en schoonbroeders.*

*** Alzoo het den Almagtigen behaagt heeft, mijnen tedergeliefden man, NICOLAAS KESLER, in den ouderdom van ruim 73 jaren, door den dood van mij weg te rukken, tot mijne en mijn drie kinders innerlijke smerte, geve ik hiervan kennis aan vrienden en bekenden; verzoeke van brieven van rouwbeklag verschoont te blijven.
LEEUWARDEN, den 17 februarij 1814. CHRISTINA KONINGS, wed. N. KESLER.

*** Heden overleed, tot innige droefheid van ons en van onze kinderen, onze zeer geliefde jongste dochter, MARTHA AURELIA, in den ouderdom van drie jaren en drie dagen.
LEEUWARDEN, den 19 februarij 1814. BERNH. BUMA, R. M. BUMA, geb. HOVA SICCAMA.

PRIJS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 18 Februarij 1814. *f* 31 à 31 - 10 - 0, schippers-markt.
De prijs der granen was dienzelfden dag ter markt aldaar: Middelprys van het lopen tarwe *f* 10 - 1 - 16
Middelprijs van het last rogge, 149 gg. 14 strs.

FAILLISSEMENT.

By vonnis van de regtbank van koophandel, zitting houdende te Leeuwarden, gewezen den zeventienden FEBRUARY achttien-honderd-en-veertien, is de persoon van JOHANNES JACOBUS MEINSMA, koopman, wonende te Leeuwarden, verklaard te zyn in staat van faillissement, opengevallen op en sedert den negenden DECEMBER achttien honderd-en-dertien.

Zynde in dit faillissement tot commissaris benoemd de heer *G. BUTSING*, lid van gemelde regtbank, en tot agenten, de heeren *JAN DANIEL VAN DER PLAATS*, openbaar notaris, en *JACOBUS BRUINSMA*, oud commis, beide wonende te Leeuwarden, en is verder in dezen gedisponeerd overeenkomstig de wet.

Voor extract conform,

J. VAN LEEUWEN, *griffier*.

FINALE TOEWYZING.

BIENSE YPMA, openbaar notaris te Holwert, benoemd by vonnis van de regtbank ter eerster instantie, residerende te Leeuwarden, zal, op ZATURDAG den 5den MAART 1814, des namiddags ten 4 uren, ten huize van *JAN ROELOFS DIKEMA*, kastelein, te Holwert, by de finale toewyzing, veilen:

Eene HUIZINGE en BLEEKVELD, staande en gelegen te Holwert, op de Kerkeburen, no. 69, door twee huisgezinnen bewoond, als, *Igle Jans Glas* cum uxore, en *Jan Rienks* weduwe, tot den 12 MEI 1814.

Deze huizinge behoort aan, en zal worden verkocht, ten verzoeke van *Thomaske Pieters Posthuma*, huisvrouw van en gesterkt met *Falentyn Trosfel*, kleermaker, te Leeuwarden, voor ½; *Tjebbe Cornelis Peizel*, mr. bakker, te Holwert, als voogd over *Dieukje Pieters Posthuma*, dienstbaar, te Leeuwarden, *Baukje Pieters Posthuma*, dienstbaar, te Holwert, en *Geltje* en *Jitze Pieters Posthuma*, beide zonder beroep, te Wierum woonachtig, ieder voor ⅛; in tegenwoordigheid van *Hendrik Bersma*, bankhouder, te Holwert, als toeziende voogd; de condition zyn intusschen te zien by den notaris voornoemd.

ZEG HET VOORT.

PROVISIONELE TOEWYZING.

De openbare notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, als hiertoe benoemd by vonnis van de regtbank ter eerster instantie, residerende te Leeuwarden, zal, op DONDERDAG den 24sten FEBRUARY 1814, des namiddags ten 5 uren, ten huize van *JOHANNES DIRKS NOORDENBOS*, herbergier in de Zuiderdragten, by de provisionele toewyzing verkoopen, de geregte *een vyfde part* van:

I. Een HUIS en ERVE, zynde eene ARBEIDERSWONING, staande en gelegen in de Volgeren, onder de Noorderdragten, gequoteerd met no 78.

II. Een HUIS, SCHUUR, ERVE en een stukje BOUWLAND daar achter, groot een morgen aldaar, no. 79.

III. Een ARBEIDERSHUIS en ERVE, aldaar, no. 80, en

IV. Een DITO, aldaar, no. 81.

Behoorende aan *Luitzen Gerbens de Jong*, minderjarige boerenknecht, te Tzum; en ten verzoeke van *Gjaet Hattums de Boer*, huisman, te Smallinger-Opeinde, deszelfs voogd; en in tegenwoordigheid van *Symon Sinnema*, koopman, te Wyns, zyn toeziende voogd.

De memorie van lasten is ten kantore van gemelden notaris te zien.

PROVISIONELE TOEWYZING.

Ten overstaan van den notaris K. J. VAN DER VEEN, residerende te Dragten, als hier toe benoemd by vonnis van de regtbank ter eerster instantie, te Leeuwarden residerende.

Op DONDERDAG den 24sten FEBRUARY 1814, des namiddags ten 5 uren, ten huize van *JOHANNES DIRKS NOORDENBOS*, herbergier, in de Zuiderdragten.

Ten verzoeke van *Jakob Jakobs de Jong*, arbeider, wonende onder het behoor van Oostrum, in hoedanigheid als vader en voogd over zyne minderjarige by hem inwonende kinderen, zonder beroep, met name *Gerben* en *Aukjen*, by wylen zyne echtgenoote, *Ekke Gerbens*, in echte getogen, en ten overstaan van den toeziende voogd, *Thys Douwes Iedema*, huisman, wonende te Britsum.

Van de geregte *een-vyfde part* van

I. Een HUIS en HORNLEGER, zynde een ARBEIDERS-WONING, staande en gelegen in de Volgeren, onder de Noordragten, gequoteerd met no. 78.

II. Een HUIS en HORNLEGER, bevattende mede eene SCHUUR, en ongeveer een morgen BOUWLAND, aldaar, no. 79.

III. Een ARBEIDERS-HUIS en HORNLEGER, aldaar, no. 80. en

IV. Een DITO, aldaar, no. 81.

En zulks op voorwaarden, vervat in de memorie van lasten, gedeponeerd ten kantore van voornoemden notaris, waar van een ieder inzage kan bekomen.

Alzoo op DONDERDAG den 3den FEBRUARY 1814 is overleden, tot Ylst, ANTJE DOUWBS VAN DER SLOOT, wed. van wylen JOHANNES POSTEMA, zoo wordt by deze opgeroepen, alle diegenen, die daar neef of nicht of neefs of nichts kinderen van zyn, vóór of op den 30sten MAART 1814, zich aan te geven, in persoon of door gevolmagtigde, by procuratie. Ieder, die zich vermeent, daar naaste bloedverwant van te zyn, zal zich vóór of op den bovengemelden tyd moeten vervoegen, ten huize van den old-majoor *R. S. van den Molen*, tot Ylst; degene, die zich aanmeldt of compareert, zal voorzien moeten zyn van een goede geregtelyke attestatie, doopcedel en bewys van bloedverwantschap en familie. Nog roept de ondergeteekende by deze op, alle degenen, die iets te pretenderen hebben, of schuldig zyn aan wylen *Antje Douwes van der Sloot*, wed. wylen *Johannes Postema*, voor of den 23sten MAART 1814 op te komen, om betaling te doen of betaald te worden. *Brieven franko.*

YLST, den 10den february 1814. R. S. v. D. MOLEN, *old-majoor*.

De ondergeteekenden, by procuratie gelast zynde, om den BOEDEL van HENDRIK D. UITTERDYK, te Rinsumageest, tot liquiditeit te brengen, zoo verzoeken dezelven aan allen, welke iets van denzelven *H. D. Uitterdyk* te pretenderen hebben, of iets aan hem mogten schuldig zyn, zulks, voor den 20sten MAART eerstkomende, aan te geven, aan een der ondergeteekenden, te Rinsumageest, of te Roodkerk.

D. en K. UITTERDYK.